

"Завод ізоляційних матеріалів"

Ірен Роздобудько

"ЗАВОД ІЗОЛЯЦІЙНИХ МАТЕРІАЛІВ"*.
ЗА ВСІХ – НА МАЙБУТНЄ!

Ігорю Козловському,
Станіславу Асєєву
присвячую...

...це наступна зупинка.

А потім ще дві-три, і ти біля прохідної ДМЗ – Донецького металургійного заводу.

Кіра могла б податися і на "ізоляційку" – це на дві-три зупинки ближче від дому, але там немає жодного друкованого органу, а Кірі важливо здобути за рік чималий "творчий доробок" для вступу в університет – на журналістику.

Перед тим з'їздила на шахту Абакумова, але то надто далеко. На "Засядько" мила жінка-редакторка сказала, що багатотиражка виходить українською мовою – "Як у вас з українською?". З українською у Кіри було так собі. В родині бабуся, вчителька української мови і літератури, наполягала говорити "по-городському".

А от на ДМЗ взяли одразу – там нещодавно когось звільнили. До того ж, Кіра – гарненька і молода, а в редакції – суцільна "Пенсільванія", нема кого в цехи по новини посилати: територія величезна, не кожен дістанеться до прокатного чи ливарного, тим більше за 60 "ре" на місяць. Дурних немає! Є Кіра. А Кіра щаслива, що самотужки, без усякого "блату" знайшла роботу.

Приходити на восьму. А потім – відправлятися по цехах, питати про цифри сьогоднішніх досягнень: скільки наплавили, скільки "прокатали", хто герой дня, яка у нього біографія. Наслухатись матюків. Навчитись не гірше. Досвід!

Після "Заводу ізоляційних матеріалів" треба добряче штовхатися ліктями, пробираючись ближче до виходу. Адже на зупинці майже ніхто не виходить – промзона заростає травою. І назва нудна. Іноді Кіра сонно думає, що там випускають? Хіба що якісь "ізоленти" аби електричні проводи замотувати.

...Біля терикону вони колись грали в війнушку, ховаючись в руїнах. Поверталися додому зі збитими колінками і запахом карбїду у волоссі. Карбїд кидали до калюж – він пінився і смердів.

Вона завжди була "розвідницею" – право, яке заслужила, адже ніхто не міг її наздогнати. Спіймати її вважалося крутою вдачею. А спіймати можна було лише за косу (тоді вона ще носила коси).

Пашка колись таки спіймав саме за косу.

Якби вона була ящіркою, а коса – хвостом, вона б не роздумуючи лишила б її в руці Пашки – нехай вдавиться!

Але Пашка намотав її косу на руку. А потім повів до "фашистського бункеру" "на катування", тобто до закинутого підвалу, де було зроблено "штаб" і "в'язниця" для всіх спійманих. Грали зазвичай п'ять на п'ять або "будинок" – на "будинок", по чесному: скільки "фашистів" – стільки і "партизанів". Олька, Стасик, Людка, Ваня, Ігор, Дімка, Сашко – і ще народ з іншого двору. І – хто кого? Наприкінці робили обмін полоненими і дружною юрбою розходились до вечері.

З Пашкою ніхто не хотів лишатися наодинці в тому "бункері".

Подейкували, що цей малий застосовує заборонені прийомчики. На дівчатах, скориставшись зв'язаними руками, задирає спідниці, ну, і говорить різне... таке, про що чув від дорослих. А потім кожна божиться, що "вмазала Пашці по вухах, як слід". А, цікаво, чим вмазала, якщо руки скручені за спиною? А, отже, кожна боїться і бреше! Хлопців Пашка шмагає по колінах шматком гумового шлангу. А якщо хтось пручається, то каже, що це "не чесно", не за правилами, адже: спіймався – терпи! Або – видай таємницю. Яку?

"Таємницю" щоразу вигадували нову.

Коли Пашка спіймав Кіру, вона, ця таємниця, була геть простенькою: "Куди зарили "скарб" з цукерками?". У Кіри цих цукерок вдома – завались, адже тато випробовує Кіру на "силу волі": викладає на позір, а увечері перелічує. А якщо протягом дня витримала – дає одну, як винагороду. У Кіри сила волі – ого-го-яка! – жодного разу не схибила.

– На коліна! – каже Пашка.

Кіра плюється.

Пашка відскакує. Каже: "Меткий глаз – косие руки!".

– Труси зараз зніму! – каже Пашка.

І додає, що там має побачити у Кіри під трусами. Переповідає почуте від батька, що треба робити "з бабами". У всіх подробицях.

У Пашки широко розставлені очі, довге чорне давно не мите волосся і... окуляри, склеєні посередині синьою ізоляційною стрічкою. І на зріст він малий, нижче хлопців, нижче за Кіру. Але чомусь всі його слухаються і бояться.

Певно, через ті подробиці про людське тіло, яке Пашка знає досконало: де які "больові точки", на яку натиснути на зап'ясті аби кулак сам по собі розтиснувся, де "сонна артерія", де "сонячне сплетіння", під яким кутом гнути пальці супротивника, в яку частину коліна бити і як садонуту по лікті аби був "ефект" електричного струму. Коли він про це каже, його очі під скельцями зблискують якимось дивним не дитячим вогником. Він і інших вчить "правильному" катуванню. Він в цій справі – професор! І, якщо вже чесно, всі намагаються піти "на терикон" без Пашки. Моторшно з ним.

Але сьогодні він тут.

І він зловив Кіру.

– Давай, кажи, що там у вас за таємниця! – каже Пашка, – Сама кажи. А то зараз гірше буде!

Кіра тоскно дивиться на тьмяне світло за прочиненими дверима і думає: хоч би ще когось зловили. Адже тоді гра знову стає грою і закінчується загальним реготом,

уривається анекдотами чи спільним поїданням "скарбу".

Але цього разу нікого не ведуть. Її лякає думка, що діти розійшлися по домівках, адже ззовні зовсім не чути галасу і веселого тупоту ніг. І тепер вона тут з Пашкою сам на сам, до ранку, до наступного дня, на віки вічні...

У Пашки завжди слизькі вологі долоні, він полюбляє часто плювати на них, розмазує слину аби цупкіше хапати жертву. Цього він теж десь навчився. Коса Кіри смердить Пашчиною слиною.

- Давай зустрічатися, - несподівано каже Пашка, - Якщо згода - підеш зара на всі чотири.

Він хоч і малий, а знає, як зустрічатися: ходити туди-сюди вулицею, роздягатися у під'їзді - по черзі, смикати за волосся, переповідати анекдоти, дарувати папіроси, поцуплені у батьків і те-пе.

...Кіра штовхається ліктями, просуваючись до виходу.

Зупинка лишається позаду.

Крізь ліс голів у віконце тролейбуса Кіра бачить, як віддаляється скособочена лава під таким самим щербатим козирком на двох облуплених металевих палях.

Ніхто на цій зупинці не вийшов. Проте Кірі завжди ввижається одна маленька постать - чорнявий хлопчик в зламаних окулярах.

Він досі стоїть там.

Підстерігає маленьку Кіру.

...Ще вчора він працював "на фірмі" чи охороняв ювелірку, або намагався побудувати свій бізнес - яку-небудь СТО-майстерню. У нього родина з двома дітьми, тещею. Новий холодильник. Телек. На стіні килим. Жінка наполягає зробити у ванній "біде", як у кіно. Але перед тим варто змінити кахлі на щось більш модерне.

Тепер вони можуть собі це дозволити!

Вони мають гроші.

Багато грошей, котрі смердять слиною. Вранці він збирається "на зміну". Цілує дітей. Замовляє щось на вечерю - "давно не їли смачненького. І - пива. Якогога більше пива..." . Увечері ж треба розслабитись!

І йде.

Сідає в маршрутку і їде до своєї, знайомої з дитинства, зупинки - "Завод ізоляційних матеріалів" - тепер він там працює. Знадобився і працює. Цілодобово.

У нього свій кабінет, а не аби-яка запилюжена дитяча схованка! Все офіційно. І розважатися він може досхочу - з ким завгодно і як заманеться.

Пашка вигадливий.

Кіру він надовго запам'ятав.

Але Кіри там немає. Кіра давно живе в іншому місті.

Там є інша Кіра.

І інший Стасик, інші Ваня, Ігор, Дімка, Сашко.

І ще багато інших дорослих людей.

...Пашка досі намотує її косу на руку.

Хоча коси в неї давно вже немає. Але досі вона відчуває біль і відчай.
І шалену самоту. І тишу.
Ніхто не прийде.
Облиш усі сподівання.
Перетворись на безтілесний дух.
Просто рівномірно дихай.
- Ім'я! Прізвище! Завдання? - каже малий Пашка і підступає ближче.
І маленька Кіра б'є його ногою в пах.
Пашка згинається, падає.
І Кіра з усіх сил гамселиє його ногами.
За все!
І на майбутнє - також!
За всіх - на майбутнє!
За всіх - на майбутнє...